

Innehåll

1 Slutsatser och bedömningar från genomförandet av föregående strategi.....	2
2 Översikt av strategisammanhanget	3
2.1 Förändringar i strategisammanhanget.....	3
2.2 Sveriges roll i strategisammanhanget.....	5
2.3 Synergier med andra svenska strategier och aktörer	6
3 Slutsatser från operationalisering	6
3.1 Förändringsteori	7
3.2 Genomförande	9
3.3 Uppföljning.....	10
4 Resultatredovisning och implikationer.....	10
4.1 Resultatredovisning för den nya strategin	10
4.2 Implikationer	17

Bilaga: P6 rapport

1 Slutsatser och bedömningar från genomförandet av föregående strategi

Föregående strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Tanzania 2013–2019 inkluderade tre stödområden: i) Fler arbetstillfällen, utvecklade energi- och jordbruksmarknader, ii) Förbättrad utbildning och ökat företagande, samt iii) Stärkt demokratiskt ansvarsutkrävande och transparens samt ökad kunskap om mänskliga rättigheter. Inom ramen för dessa stödområden fanns åtta (8) strategimål. I strategirapporten för 2019 redovisade ambassaden att sju av dessa delvis uppnått (gulmarkerade) och att utvecklingen för ett strategimål gått bakåt, d.v.s. rött trafikljus (stärkt kapacitet inom det civila samhället att utkräva ansvar och ökad kunskap om mänskliga rättigheter). Portfölj ansågs dock vara helt eller delvis relevant för alla strategimål (trafikljus grönt eller gult).

Som en del av ambassadens MDPA-arbete genomfördes målgruppsanalyser av portföljen under föregående strategi. Ett antal styrkor identifierades, nämligen starkt fokus på de människor som lever i extrem fattigdom, tydligt fokus på barn, balansen i portföljen mellan stöd till institutioner för strukturella förändringar och direkt stöd till utsatta grupper. Samt användandet av ett resultatbaserat angreppssätt som stödjer ett tydligt ägarskap och ger utrymme att hantera risker, och av kärnstöd för att skapa flexibilitet i en föränderlig kontext.

Stödet till demokrati och mänskliga rättigheter ökade under strategiperioden som svar på det successivt krympande demokratiska utrymmet. Vidare ökade portföljens fokus på de allra fattigaste människorna i samhället, i.o.m. ett större stöd till ett program för sociala trygghetssystem (PSSN) avtalades under strategiperioden.

I januari 2020 beslutade Sveriges regering om en ny strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Tanzania för perioden 2020–2024. Strategin har fyra resultatområden: i) Mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet, ii) Utbildning, iii) Inkluderande ekonomisk utveckling, och iv) Miljö och klimat (inklusive energi).

De främsta förändringarna avseende den svenska strategin 2020–2024 jämfört med tidigare strategi inkluderar en minskad volym om ungefär 25 procent och ett begränsat stat-till-stat samarbete. Ett nytt stödområde har tillkommit om miljö och klimat. Fokus ökar på rättsstatens principer, SRHR, marginaliserade grupper (t.ex. HBTQI), samt digitalisering. Utbildning är i den nya strategin ett eget stödområde och sociala trygghet ett eget mål. Stödet till energisektorn genomgår de största förändringarna jämfört med tidigare period. Fem energi- och elektrifieringsinsatser avslutas och nya angreppssätt och metoder identifieras med tydligare fokus på småskaliga, förnybara energilösningar för människor i fattigdom i avlägsna områden.

Sidas bedömning av strategigenomförandet – en sammanfattning av den nya strategin

1. Mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet

1.1 Stärkt respekt för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer, med särskilt fokus på marginaliserade grupper och demokratins försvarare och röstbärare

1.2 Ökad jämställdhet, särskilt avseende kvinnors politiska deltagande och ekonomiska egenmakt, samt ökad tillgång till och respekt för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

1.3 Stärkta förutsättningar för ansvarsutkrävande, ökad transparens och minskad korruption

Mål

Portfölj

2. Utbildning

2.1. Inkluderande och jämställd utbildning och livslångt lärande av god kvalitet, med särskilt fokus på flickor och unga mödrar

--	--

3. Inkluderande ekonomisk utveckling

3.1 Förbättrade möjligheter till produktiv sysselsättning med anständiga villkor och ökad produktivitet och hållbarhet i lantbruket.

3.2 Ökad social trygghet för de mest utsatta

4. Miljö och klimat

4.1 Hållbart nyttjande av naturresurser och ekosystem till havs och på land, inklusive rehabilitering och bevarande av biologisk mångfald och dess ekosystem, samt ökad motståndskraft mot klimatförändringar

4.2 Ökad tillgång till förnybar energi och förbättrad energieffektivitet

2 Översikt av strategisammanhanget

Totalt strategi-
belopp: 3000 MSEK

Utbetalat belopp hittills:
MSEK 434

Antal insatser 2020:
55

2.1 Förändringar i strategisammanhanget

Under 2020 har förutsättningarna för tanzaniska kvinnor, män, flickor och pojkar att ta sig ur olika dimensionerna av fattigdom ytterligare försämrats. De två största förändringarna i strategisammanhanget under året är ett kraftigt krympande av det demokratiska utrymmet samt covid-19s direkta hälso- och socioekonomiska effekter.

Det minskade **demokratiska utrymmet** har ytterligare begränsats under 2020. De allmänna valen som hölls i oktober anses inte varit fria, rättvisa, trovärdiga eller transparenta. De autokratiska tendenserna har förstärkts och rättsstatens principer har urholkats. Civilsamhället var utestängda från

möjligheten att arbeta med frågor kring valet, och medias roll kraftigt reducerad. Ingen internationell media blev ackrediterad att följa valen. Den tanzaniska staten bortser i allt större utsträckning från rättsstatens principer såsom legitimitet, tillgänglighet, ansvarsutkrävande, rätten att bli hörd, rätten att överklaga beslut samt öppenhet och transparens.

Allvarliga begränsningar i yttrandefriheten och rätten att samlas och organiseras har gjort det allt svårare för icke-statliga aktörer såsom media, civilsamhället och oppositionen att utöva sina roller och bidra till landets demokratiska utveckling med ökad själv censur som följd. Ett par av ambassadens partnerorganisationer har fått sina finansiella tillgångar frusna eller avregistrerats som formell organisation. Utvecklingen innebär att behovet och relevansen av stöd till dessa aktörer ökat. Under 2020 snabb-bereddes stöd till två nya partners i samband med valen samt ökade tillfälligt stödet till två mediaaktörer. Samtidigt ökar riskerna för vissa organisationer att ta emot internationellt stöd vilket medför behov av anpassning inom verksamheten.

Kvinnor och flickor fortsätter att vara en diskriminerad grupp i det tanzaniska samhället, i såväl den offentliga som privata sfären. HBTQI personer tvingas leva med stort motstånd och med hög risk.

Ett omfattande operationaliseringsarbete har pågått under 2020 för ytterligare stärkt stöd till resultatområdet demokrati, MR och jämställdhet. Frågor som hanteras i operationalisering är hur man kan öka stödets påverkan på de allra fattigaste och sårbara samt hur stödet kan ökas till rättsstatens principer, till SRHR samt till HBTQI grupper.

På grund av bristfällig information om covid-19 (prevalensdata har inte rapporterats sedan april 2020) samt en av staten tystad kommunikation i media, är det låg tillgång till evidensbaserad information om pandemins effekter i landet. Utsatta grupper har blivit mer sårbara till följd av direkta hälsoeffekter samt till följd av minskad ekonomisk tillväxt, vilket påverkar antalet arbetstillfällen negativt.

Den ekonomiska tillväxten i landet som i början av 2020 prognosticerades till 6 procent, har av IMF och Världsbanken skrivits ner till mindre än 2 procent. De ekonomiska konsekvenserna av pandemin har under 2020 varit något lindrigare än i andra länder p.g.a. att man inte hade någon full nedstängning av samhället samt att Tanzania har tjänat på minskade oljepriser och det stigande guldpriset. Slaget mot turistsektorn har dock drabbat Tanzania hårt även om inresande turister ökade något i slutet av året. Vidare har jordbrukssektorn påverkats negativt av minskad handel. Båda dessa sektorer har vidsträckta kopplingar i ekonomin och påverkar många grupper.

Inkomstfattigdomen är utbredd. Tanzania har det tredje största antalet invånare i extrem inkomstfattigdom i Afrika söder om Sahara (efter Nigeria och DRK) och nivån på inkomstfattigdomen är tre gånger högre än medeltalet för lägre medelinkomstländer (LMIC). Under 2020 har situationen förvärrats ytterligare. Världsbanken uppskattar att 500 000 fler personer hamnat i inkomstfattigdom under den korta pandemiperioden 2020. Tanzanias höga fertilitetstal (4,8) – uppmanad av presidenten – har påverkar tillväxten.

För portföljen innebär detta att relevansen av stöd till resultatområde tre, inkluderande ekonomisk utveckling, med program inom sociala trygghetssystem och för jobbskapande och marknadsutveckling inom jordbruket, stärks ytterligare.

Covid-19 innebar en nedstängning av samtliga utbildningsinstitutioner från mitten av mars till 29 juni 2020. Tanzania utvecklade lektioner som sändes via radio och TV. Sedan skolorna har öppnats igen har 98 procent av pojkarna och procent av flickorna återgått till skolan (statistik från fastlandet). De

långsiktiga konsekvenserna av nedstängningen verkar vara relativt små, särskilt jämfört med andra länder. De nationella examensproven visar även bättre studieresultat jämfört med föregående år.¹

Portföljen under stödområde två, utbildning, har under 2020 justerats utifrån utmaningar med covid-19. Tanzania beviljades under 2020 stöd om drygt 15 MUSD under Global Partnership for Education (GPE) för att möta pandemins effekter. Programmet är ettårigt och stödjer bättre uppföljning av elevers lärande, stöd och rådgivning till elever, extra material till de mest behövande skolor och förbättrade vatten- och sanitetsfaciliteter.²

Affärsklimatet i Tanzania är fortsättningsvis en utmaning, vilket kraftigt hämmar möjligheterna till ökad ekonomisk aktivitet. Dessutom håller Tanzania en ohållbar utvecklingskurs inom miljö/klimat vilket leder till att naturresurser och den biologiska mångfalden är i fara. Det finns en risk att konkurrens om naturresurser kan leda till ökade konflikter. Dessa faktorer påverkar negativt Tanzanias möjligheter att nå de mål man satt upp både i nationella planer och globala åtaganden, som till exempel SDGs. Det blir därför strategiskt viktigt att utveckla en delvis ny miljö- och klimatfokuserad portfölj under resultat område fyra.

2.2 Sveriges roll i strategisammanhanget

Tabell 1. Givarkontext

Biståndets (totala) andel av statsbudgeten utgör: 8,2 %	Strategins andel av det totala biståndet utgör 5,8 %.
Det finns ett gemensamt ramverk för givarkoordinering "Development Cooperation Framework" (DCF) men ingen gemensam samarbetsstrategi	Ingen gemensam EU-strategi
De fem största givarna (organisationer och/eller länder) är (inom statsbudgeten): Världsbanken, Afrikanska Utvecklingsbanken, Globala fonden, Sverige, EU (enligt siffror från 2018)	Sverige är den fjärde största givaren (inom statsbudgeten). Av EU MS är Sverige den största givaren. (enligt siffror från 2018)
Det finns ännu inget EU-delegerat samarbete	

Sverige, som är största biståndsgivaren i EU-kretsen, har en stark röst inom biståndssektorn och är ledande inom flera övergripande områden såsom multidimensionellt fattigdomsperspektiv, jämställdhet och utsatta gruppers situation i samhället.

Den svenska ambassaden deltar aktivt i och bidrar till givarsamordning inom strategins alla stödområden. Inom utbildningssektorn är den svenska ambassaden ledande i att samordna och driva arbetet framåt mot en mer inkluderande och jämställd utbildningssektor, både i det bilaterala stödet och som Grant Agent (förvaltare och samordnare) för det globala partnerskapsprogrammet inom utbildning (Global Partnership for Education (GPE)).

¹ Insatsnummer 13029, GPE-LANES II Implementation grant from GPE to Tanzania Mainland 2019-2023, Klaradia UM2020/30760/DARE-11, GPE Covid-19 AF Response, Quarterly Implementation Progress Survey, (2021), s. 2

² Insatsnummer 13029, GPE-LANES II Implementation grant from GPE to Tanzania Mainland 2019-2023, E

Under 2020 påbörjades diskussioner med EU Delegationen om en delegering av medel till Sida inom stödet till PSSN II. Avtal för delegering förväntas skrivas under första kvartalet 2021.

Inom Team Sweden på ambassaden sker samarbeten inom främst kommunikation och dialog samt inom demokratisatsningen. Under 2020 genomfördes kampanjer på World Poverty Day, en satsning på yttrandefrihet genom komiska och satiriska videoklipp, samt ordnades ett event på det svenska residenset om könsrelaterat våld på nätet. Stödet inom energisektorn inkluderar ytterligare möjligheter i ett Team Sweden perspektiv.

2.3 Synergier med andra svenska strategier och aktörer

Som en del av operationaliseringsprocessen har ett antal synergier med andra strategier identifierats. Synergier med strategi för forskningssamarbete och forskning inom utvecklingssamarbetet nyttjas genom att koppla ihop aktörer inom privata sektorn med forskning via stöd till innovation. Andra synergieffekter har identifierats på dialognivå, bl.a. inom SRHR, regionala privatsektorsstöd samt miljö och klimat, inklusive energi. Synergier med globala strategier nyttjas också, där Sidas stöd till GPE väl matchas av utlandsmyndighetens roll som Grant Agent för GPE i Tanzania, samt det bilaterala stödet till UNDAF.³

Ett flertal möjligheter till synergier inom strategin finns, mellan olika stödområden, framför allt mellan stödområde 3.1 (inkluderande ekonomisk utveckling med fokus på jordbruk) och de båda resultaten under miljö och klimat d.v.s. 4.1 (miljömässigt nyttjande av naturresurser) och 4.2 (energi), där samverkanspotentialen är hög. Det finns även stor potential till samverkan mellan miljö och utbildning och demokratiinsatser.

Vidare arbetar Sida med andra kompletterande instrument såsom garantier i vårt stöd till Private Agricultural Sector Support (PASS), som stödjer tillgång till krediter till småjordbrukare med särskilt fokus på kvinnor.⁴

Alla delar av portföljen bidrar till uppfyllandet av Agenda 2030 och prioriterade SDGs. Genom stöd till One UN Fund och UNDAF bidrar Sida till demokrati och MR, inkluderande ekonomisk tillväxt, arbete mot könsrelaterat våld och kvinnors politiska deltagande. Sida bidrar till trippelnexus genom nämnda stöd till UNDAF i Kigoma som rymmer landets största flyktingläger, där långsiktigt bistånd, humanitära insatser och konfliktförebyggande angreppssätt samverkar.

3 Slutsatser från operationalisering

Under 2020 har ett gediget och grundläggande arbete genomförts på svenska ambassaden där varje resultat-grupp har tagit fram en förändringsteori per resultat samt en portföljanalys per stödområde som visar nödvändiga förändringar och vägval. Varje dokument har sedan diskuterats i hela utvecklingsgruppen på sektionsgemensamma möten, för att dra nytta av varandras expertis och för att kunna identifiera överlapp och synergieffekter.

³ Insatsnummer 51170098E

⁴ PASS insatsnummer 10154. PASS ger täckning på 60% av lånet och 80% för kvinnor.

3.1 Förändringsteori

En förändringsteori per resultat, totalt åtta (8), har tagits fram. Nedan följer en sammanställning av dessa:

Stödområde	Förändringsteori
1. Mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet	
1.1 Stärkt respekt för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer, med särskilt fokus på marginaliserade grupper och demokratins försvarare och röstbärare.	Kvinnor, män och barn som har makt, röst och kunskap om sina rättigheter och som är skyddade av rättsstatens principer och lagar som är i linje med internationella normer och standards för mänskliga rättigheter, är bättre rustade att kräva sina rättigheter, säkerställa sina demokratiska skyldigheter och vara aktörer för sin egen, sin familjs och samhällets utveckling.
1.2 Ökad jämställdhet, särskilt avseende kvinnors politiska deltagande och ekonomiska egenmakt, samt ökad tillgång till och respekt för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.	Kvinnor, män och barn som har makt och röst och som är bättre rustade att kräva jämställdhet, säkerställer respekt för kvinnors deltagande i politiska beslutsfattande processer, är förändringsaktörer för kvinnors ekonomiska egenmakt samt förespråkare av ökad tillgång till och respekt för SRHR.
1.3 Stärkta förutsättningar för ansvarsutkrävande, ökad transparens och minskad korruption.	Starka institutioner med transparenta och tillförlitliga system som kan arbeta efter rättsstatens principer är centrala för statens möjlighet att ombesörja offentliga tjänster, säkerställa ett bättre affärsklimat, och respekt för mänskliga rättigheter. Detta kräver aktörer inom den offentliga och privata sektorn samt frivilligorganisationer som har kunskap och utrymme samt tillgång till information och yttrandefrihet för att kunna hålla staten ansvarig och ge möjligheter för kvinnor och män att påverka politiska processer.
2. Utbildning	
2.1. Inkluderande och jämställd utbildning och livslångt lärande av god kvalitet, med särskilt fokus på flickor och unga mödrar	Genom ett stärkt utbildningssystem kommer flickor, pojkar, kvinnor och män att ha bättre kunskap och kompetens som ger fler valmöjligheter, möjlighet att ta informerade beslut och förutsättningar att försörja sig själva och sina familjer, samt att bli aktiva, demokratiska medborgare.
3. Inkluderande ekonomisk utveckling	
3.1 Förbättrade möjligheter till produktiv sysselsättning med anständiga villkor och ökad produktivitet och hållbarhet i lantbruket.	Genom kunskap om effektiva och hållbara jordbruksmetoder, tillgång till fungerande marknader och tillgång till finansiella tjänster och produkter kommer kvinnor och män att ha stärkta möjligheter att förbättra sina levnadsvillkor samt öka sin motståndskraft.
3.2 Ökad social trygghet för de mest utsatta	Genom utvecklandet av en omfattande och permanent struktur för sociala trygghetssystem i kombination med kontantöverföringar till människor som lever i extrem fattigdom, kommer utsatta grupper att minska sin utsatthet mot fattigdom - särskilt inom dimensionen av resurser, möjligheter och val - genom ökad inkomst, ökad levnadsstandard, stärkta möjligheter till försörjning samt ökad tillgång till sjukvård och utbildning.
4. Miljö och klimat	
4.1 Hållbart nyttjande av naturresurser och ekosystem till havs och på land, inklusive rehabilitering och bevarande av biologisk mångfald och dess ekosystem, samt ökad motståndskraft mot klimatförändringar.	Förbättrat nyttjande av naturresurser och ekosystem av befolkningen på landsbygden samt av offentliga institutioner säkerställer ökade försörjningsmöjligheter och ökad motståndskraft och minskar samtidigt trycket på den biologiska mångfalden och risken för konflikter relaterade till naturresurser.
4.2 Ökad tillgång till förnybar energi och förbättrad energieffektivitet.	Ökad tillgång till moderna energilösningar baserade på förnyelsebara källor i kombination med minskat beroende av ved och kol, ökar fattiga hushålls möjligheter för förbättrade levnadsvillkor.

De förändringar som stödområde ett förväntas leda till är ökad rättskunskap och ökat rättsligt medvetande hos rättighetsbärare, med särskilt fokus på sårbara grupper, inklusive HBTQI. Detta förväntas öka deras möjligheter att bli hörda och kräva rättvisa. Stödet förväntas vidare bidra till att öka tillgången till SRHR med fokus på flickor, pojkar och unga mödrar. Syftet är att förbättra dessa gruppers möjlighet att fatta informerade beslut vad gäller sin egen sexualitet. Riktade insatser för politiskt aktiva kvinnor förväntas förstärka kvinnors politiska deltagande och representation i beslutsfattande processer. Dessa insatser utmanar dessutom stereotypa könsnormer och förväntas bidra till att kvinnor accepteras som legitima och effektiva ledare i samhället. Slutligen förväntas denna förändring för kvinnor och män, och särskilt för de mest utsatta och marginaliserade grupperna, att stärka deras möjlighet att kunna påverka politiska processer och utkräva ansvar.

De främsta **förändringsaktörerna** är organisationer inom det civila samhället. Samarbete kan därtill övervägas med den tanzaniska staten i de fall där aktörer inom staten besitter den förändringsvilja och kapacitet som krävs för att kunna bidra till ökad respekt för mänskliga rättigheter. Föreslagna aktörer och grupper inkluderar: i) kvinnorättsorganisationer, ii) barn- och ungdomsorganisationer, iii) organisationer som främjar rättigheter för marginaliserade grupper, iv) mediaaktörer, v) religiösa trossamfund, och vi) aktörer inom privata sektorn. De ökade utmaningarna och riskerna att stödja civilsamhället behöver beaktas.

För stödområdet två om utbildning inkluderar de förväntade förändringarna att tillgången till utbildning stärks, framför allt för de grupper som i dagsläget är marginaliserade såsom flickor som tvingats avbryta sin skolgång p.g.a. graviditet och barn med funktionsvariationer. Stöden förväntas därtill leda till stärkt kapacitet, transparens och ansvarsutkrävande inom utbildningssektorn att bidra till ett inkluderande och jämlikt utbildningssystem. Ambition är att stärka de offentliga utbildningsinsatserna genom ökat fokus på rättsstatens principer. Detta syftar till att förbättra ansvarsutkrävandet på alla nivåer och öka tilltron till det offentliga utbildningssystemet.

De identifierade **förändringsaktörerna** för detta område är: i) utbildningsministeriet, myndigheter och statliga institutioner, och ii) civilsamhällsorganisationer som är aktiva inom utbildningssektorn och som kan driva frågan om rätten till utbildning av god kvalitet för alla. Arbete med och genom staten är en förutsättning för att effektivt bidra till detta resultat. Ambassaden bedömer kontinuerligt de statliga aktörernas förändringsvilja och kapacitet. Genom en ökad givarsamordning finns ambitionen att identifiera program för samfinansiering samt utforska ett fördjupat samarbete och dialog med multilaterala organisationer.

Inom stödområde tre, inkluderande ekonomisk utveckling, är de förväntade förändringarna kopplade dels till småskaliga jordbrukares möjlighet till ökad produktivitet och användande av mer hållbara produktionsmetoder, dels till ökad tillgång till sociala trygghetssystem för människor i extrem fattigdom. De förväntade förändringarna inkluderar ökad kunskap om hållbara produktionsmetoder hos småskaliga jordbrukare för att öka produktiviteten och minska trycket på den biologiska mångfalden, samt förbättrade marknadsförutsättningar med fokus på ökad tillgång till krediter. Detta bygger på en strategi som sätter marknadssystemen i fokus för att kunna stödja systemförändringar. Inom sociala trygghetssystem förväntas förändringar på två nivåer. Den förväntade strukturförändringen inkluderar utvecklandet av en mer permanent struktur och system för social trygghet. De förväntade förändringarna för de hushåll som inkluderas i trygghetssystemet är minskad fattigdom, särskilt vad gäller resurser, möjligheter och val. Detta inkluderar ökade inkomster, förbättrad

levnadsstandard och försörjningsmöjligheter, samt ökad tillgång till vård och utbildning. Hushållens motståndskraft mot kriser förväntas dessutom stärkas.

För att nå de förväntade resultaten inom detta resultatområde krävs samarbete med både statliga och icke-statliga **förändringsaktörer**. De statliga aktörerna förändringsvilja och kapacitet bedöms regelbundet för att säkerställa ett relevant och effektivt stöd. Vidare blir civilsamhällsorganisationer och aktörer från den privata sektorn allt viktigare i responsen till de bredare socio-ekonomiska konsekvenserna till följd av covid-19, framför allt för informell arbetskraft och småskaliga jordbruk.

De förväntade förändringarna för stödområde fyra, miljö och klimat och energi, kommer att materialiseras genom ett holistiskt angreppssätt som angriper flera utmaningar samtidigt. Insatserna ska identifiera och stödja styrningsmodeller för ett hållbart nyttjande av naturresurser som säkerställer försörjningsmöjligheter och utveckling. Dessa insatser väntas också bidra till att minska risken för konflikter och bidrar till ökad jämställdhet. I den andra delen av stödområdet ingår stärkt tillgång och nyttjande av förnyelsebar energi för fattiga och sårbara grupper i avlägsna områden som inte nås av elektrifieringen av landet. Ökad tillgång till el förväntas leda till att öka möjligheter till utbildning och företagande. Även att förbättra människors hälsa och välbefinnande samt minska sociala klyftor genom stärkt möjlighet till ekonomisk egenmakt.

Civilsamhället och privata sektorn är huvudsakliga förändringsaktörer för att nå de förväntade resultaten. Samarbetet med den tanzaniska staten reduceras successivt inom energisektorn.

3.2 Genomförande

Den nya strategin innebär en viss omfördelning av medel inom strategins resultatområden, där demokrati och mänskliga rättigheter tilldelas en större andel samtidigt som andelen för energiinsatser minskar. De årliga volymerna kommer gradvis att regleras mot en ungefärlig fördelning enligt följande: demokrati och mänskliga rättigheter 25%, utbildning 25%, inkluderande ekonomisk utveckling (inklusive sociala trygghetssystem) 30% samt miljö och klimat 20%. Stat-till-stat samarbete kommer att gå från tidigare nivåer om ca. 700 MSEK per år till 250–300 MSEK, och fokuseras inom framför allt sociala trygghetssystem och utbildning där staten är en nödvändig samarbetspartner. Utbildningssektorn stod för de största utbetalningarna under 2020 följt av demokrati/MR (stödområde 1).

Inom stödområdet för **demokrati och MR** har följande områden identifierats för ytterligare förstärkning under den nya strategin: i) arbeta med andra mediaaktörer än de traditionella, ii) SRHR (till exempel säkra aborter) och HBTQI, iii) ungas politiska deltagande, iv) flyktingar som målgrupp, och v) Zanzibar som geografiskt område. Möjligheterna till stöd inom dessa områden sonderas och kommer att beredas i stor utsträckning under 2021. Dessutom kommer satsningen på demokrati-offensiven att öka ytterligare den kommande perioden.

Inom stödområde 2 **utbildning** kommer en resultatbaserad ansats att fortsätta, både på fastlandet och på Zanzibar. Nya avtal förväntas signeras under 2021. Frågor om i) utbildning som en mänsklig rättighet, ii) ökad utbildningskvalitet, och iii) ökad jämlikhet kommer fortsättningsvis att drivas från svenska ambassaden. Sida kommer att fortsätta vara en Grant Agent för tre program inom GPE. För att förändra och ytterligare bredda stödet till civilsamhällsorganisationer inom utbildningssektorn genomförs en genomlysning för arbetet med ansvarsutkrävande och påverkansarbete. För att hitta möjliga samarbetspartners inom civilsamhället på Zanzibar genomförs en kartläggning. Synergierna stärks mellan stödområde ett och två.

Inom det tredje stödområdet om **inkluderande ekonomisk utveckling** kommer jämställdhet vara en utgångspunkt genom att fokusera på kvinnors ekonomiska egenmakt samt målgruppen unga, och små- och medelstora företag inom jordbrukssektorn. Alla samarbetspartners genomgår en översyn för att stärka fokuset på hållbara jordbruksmetoder. Nya samarbetspartners kan övervägas. Dessa insatser förväntas dessutom att bidra till resultat 4.1 inom miljö och klimat. Två insatser kommer att fasas ut; landreformprogrammet samt stödet till Coffee Farmers' Alliance (CFAT). Den andra delen av detta resultatområde förväntas bidra till ökat socialt skydd för de mest utsatta grupperna. Beslutat har fattats om fortsatt stöd till Productive Social Safety Net (PSSN) i en andra fas. Programmet riktar sig till människor som lever i extrem fattigdom, med särskilt fokus på kvinnor och barn. PSSN har blivit än mer relevant på grund av de socioekonomiska konsekvenserna av covid19.

Det fjärde och sista stödområdet **miljö och klimat** och energi är det område som genomgår de största förändringarna jämfört med tidigare period. Nya angreppssätt och metoder har identifierats med fokus på hantering av naturresurser, ekosystem, biologisk mångfald, och motståndskraft, både på land och hav. Fyra möjliga inriktningar kommer att övervägas: i) överlappning med resultatområde tre inom jordbruk, motståndskraft, agroforestry och energi för matlagning, ii) synergier och/eller samverkan med pågående insatser inom andra resultatområden främst utbildning och demokrati och MR; iii) nytt omfattande stöd genom landskapsbaserad metod som riktas mot både regelverk och konkreta insatser inom ett begränsat geografiskt område; samt iv) stöd till regelverk och policyutveckling för miljö och klimat. Inom resultat 4.2 kommer flera insatser att avvecklas och fyra pågående insatser behålls. Portföljen kommer att utvecklas från elektrifiering via utvecklingen av elnätet till att främja alternativa förnyelsebara energilösningar s.k. *off-grid* lösningar i avlägsna områden.

3.3 Uppföljning

Uppföljning är en central del av verksamheten för att genomföra strategin. MDPA-verktyget används för att följa upp strategin på övergripande nivå vad gäller utvecklings- och fattigdomsanalys samt portföljsammansättning. Ett antal kritiska frågor har identifierats och diskuteras fortlöpande. Analysen uppdateras för att kunna möta utvecklingen i landet. Dessa frågor inkluderar aspekter såsom krympande demokratiskt utrymme, stagnerad ekonomisk tillväxt, grad av ojämställdhet, samt fokus på de i extrem fattigdom och sårbarhet. Arbetet på insatsnivå fortsätter med täta dialoger med samarbetspartners, för att följa upp de förväntade resultaten och för att främja den normativa dialogen. Fältbesök och årsmöten utgör grundstenar i denna dialog. Möjligheterna för fältbesök och fysiska möten är för närvarande begränsade med hänsyn till covid-19. Alternativa vägar för informationsinhämtning övervägs.

4 Resultatredovisning och implikationer

4.1 Resultatredovisning för den nya strategin

4.1.1 Stödområde 1: Mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet

	Mål	Portfölj
1.1 Stärkt respekt för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer, med särskilt fokus på marginaliserade grupper och demokratins försvarare och röstbärare.		
1.2 Ökad jämställdhet, särskilt avseende kvinnors politiska deltagande och ekonomiska egenmakt, samt ökad tillgång till och respekt för SRHR.		
1.3 Stärkta förutsättningar för ansvarutkrävande, ökad transparens och minskad korruption		

1.1. Stärkt respekt för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer, med särskilt fokus på marginaliserade grupper och demokratins försvarare och röstbärare.

2020 präglades av en fortsatt tydlig tillbakagång inom detta resultat. Hanteringen av covid-19 och de allmänna valen avspeglade det som präglat samhällsmiljön de senaste fem åren: avsaknad av transparens; en inåtvänd inställning som tar avstånd från internationella om mänskliga rättigheter; bristande tolerans för oliktankande; avsaknad av respekt för gällande lagstiftning; och en allt mer auktoritär hållning från statsmakterna. Det civila samhället, media, och oppositionen har verkat i en starkt kontrollerad och kringskuren miljö med minskat utrymme och ökad självzensur som följd. Portföljsrelevansen är god men markerad som gul, då den nya strategin identifierar vissa grupper som portföljen ännu inte når, exempelvis HBTQI.

Viktiga resultat har trots allt uppnåtts tack vare partners förmåga och kapacitet. Inom fattigdomsdimensionen **makt och röst** har vissa restriktiva beslut från regeringen framgångsrikt överklagats till förmån för mänskliga rättigheter och människorättsförsvarare. Tanzania Human Rights Defenders Coalition (THRDC) vann ett fall mot Tanzania Communications Regulatory Authority varvid myndighetens beslut, att stänga ned THRDC's nätbaserade MR-TV (Watetezi) på tveksamma administrativa grunder, överklagades. Denna framgång skapar ett viktigt prejudikat och signalerar att andra aktörer kan utmana olovliga beslut från tillsynsmyndigheter.⁵

Legal and Human Rights Centre (LHRC) har anpassat sin verksamhet till följd av covid-19, och erbjuder rättshjälp till marginaliserade grupper (8791 personer under 2020) via teletjänstcentraler. Detta leder till förbättringar inom dimensionen **resurser** då t.ex. tillgång till land utgör majoriteten av hanterade rättsfall (39 procent), men även inom **valmöjligheter** då tillgång till rättvisa arbetsförhållanden utgör näst största kategorin (29 procent). Kvinnor står bakom majoriteten av de äktenskapsmål (65 procent) som LHRC hanterar (21 procent av alla fall)⁶. Att få rättshjälp i dessa fall kan bidra till en förbättring inom flera/alla fattigdomsdimensioner för kvinnor – de två omnämnda men även **makt och röst** (beslutsfattande inom hushållet) och **mänsklig säkerhet** (könsrelaterat våld).

Svenskt stöd har bidragit till åtgärder för att minska smittspridningen av covid-19. Till exempel så har **valmöjligheter och mänsklig säkerhet** bland målgrupperna barn och personer med funktionsvariation förbättrats. Rädda Barnen har säkerställt spridning av information och medvetandegörande om viruset, samt tillhandahållit vattentankar och tvålar till förskolebarn och vård- och omsorgsgivare för andra utsatta grupper⁷. Foundation for Civil Society (FCS) ökade även medvetenheten om viruset med hjälp av punktskrift (braille) och teckenspråk, samt delade ut ansiktsmasker och handsprit⁸.

1.2 Ökad jämställdhet, särskilt avseende kvinnors politiska deltagande och ekonomiska egenmakt, samt ökad tillgång till och respekt för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

Analysen av utvecklingen mot detta strategimål bedöms kvarstå med både framsteg och bakslag. Det är uppenbart att kvinnor fortsätter vara en diskriminerad grupp i det tanzaniska samhället. Betydligt fler kvinnor än män är arbetslösa, kvinnor har sämre tillgång till kapital, lägre utbildningsnivå och utsätts för hälsorisker och könsrelaterat våld. Kvinnors representation i den nya regeringen har inte analyserats ännu men initial information pekar på en relativt oförändrad situation (37 procent kvinnor i

⁵ THRDC 2020 Documented Successes, s. 1. Delgavs ambassaden den 20 januari 2021.

⁶ LHRC, insatsnummer 12829, Annual Report 2020 Zero Draft, s. 13.

⁷ Save the Children Country Strategic Plan 2019-2021, insatsnummer 13352, Save the Children COVID 19 Response Weekly Update #12, s.5

⁸ FCS, insatsnummer 12447, Accountability Report Jan-June 2020, FCS, August 2020, s. 11.

parlamentet på fastlandet, 39 procent på Zanzibar). Portföljen är relevant, men uppdateras för att ännu bättre nå de målgrupper den nya strategin lyfter, därav gulmarkering.

Viktiga resultat att lyftas fram inkluderar parlamentsprojektet (LSP 2) inom UNDP-stödet som bidragit till förbättrad integrering av jämställdhet i parlamentets arbete. Detta har potential att bidra till minskad utsatthet bland kvinnor i förhållande till **alla fattigdomsdimensioner**. UNDP rapporterar att jämställdhet, till följd av projektets utbildningsinsatser och tekniska stöd, numera utgör den primära analytiska utgångspunkten i budgetanalyser. Utöver detta har parlamentsanställda förbättrat sin förståelse för och ökat sitt användande av verktyg för jämställdhetsintegrering.⁹

Inom dimensionen **mänsklig säkerhet** har LHRC utbildat 8474 poliser som tjänstgör på enheter för genus- och barnfrågor om hur våld mot kvinnor och barn förebyggs och hanteras.

1.3 Stärkta förutsättningar för ansvarutkrävande, ökad transparens och minskad korruption.

Tanzania har lyckats åstadkomma reduktion av ekonomisk korruption i samband med tillhandahållandet av vissa samhällstjänster, vilket återspeglas i Transparency International ranking för 2020 där Tanzania klassas som en "significant improver". Dessa positiva delar skapar dock inte jämvikt med den allvarliga tillbakagång som sker vad det gäller medborgares möjligheter att utkräva ansvar och transparens. Världsbankens World Governance Indicators visar en tydlig försämring inom alla områden under perioden 2010-2019 förutom anti-korruption. Tanzanias hantering av sina allmänna val och covid-19 under 2020 var dessvärre tydliga bevis på tilltagande icke-transparens och begränsade möjligheter till ansvarsutkrävande.

Stödet inriktas på att försöka hålla emot denna negativa utveckling. Portföljen utvecklas vidare under den nya strategin med bl.a. nya mediaaktörer, därav gulmarkering av portföljen. Media och journalister är grundläggande för att utkräva ansvar, öka transparensen samt tillgången till information, och följaktligen för att förbättra fattigdomsdimensionerna **makt och röst samt valmöjligheter**. Som exempel har utbildning i undersökande journalistik tillhandahållits för 105 journalister med målet att motverka det rådande svaga medielandskapet och pågående själv censur.¹⁰ Ett viktigt resultat är viss rapportering om känsliga MR-frågor.

Restless Development har, genom sitt mediarbete med ungdomar, bidragit till minskad sårbarhet inom dimensionerna **makt och röst och mänsklig säkerhet**. Fler än 800 ungdomar medverkade i rörelser och kampanjer som MR-förespråkare, ofta med sociala medier som stöd. Inom temat covid-19 erhöll fler än 1000 ungdomar information om virusets spridning, hur könsrelaterat våld kan öka i dess kölvatten, samt om stress och oro under pandemin¹¹. Media Council of Tanzania (MCT) har stöttat mediebolag i syfte att effektivisera deras roll som demokratins försvarare genom att förbättra journalistikens etik. Mediebolag har även erhållit hjälp med att utveckla sina redaktionella policyer (8) samt utbildats i självreglering¹².

Brist på tillgång till information påverkar negativt fattigdomsdimensionen **valmöjligheter** och medborgarnas möjlighet att interagera med myndigheter i frågor som berör dem vilket därmed också blir ogynnsamt för dimensionen **makt och röst**. Svenskt stöd till REPOA påverkar policyer om fattigdomsminskning och för respekten av de mänskliga rättigheterna. En studie av migrerande

⁹ UNDP, insatsnummer 51170098, Klaradia UM2018/02115/DARE-158, Legislative Support Project Phase II Mid-Year Report, January-June 2020, s. 26

¹⁰ LHRC, insatsnummer 12829, Annual Report 2020 Zero Draft, s. 12-13

¹¹ Restless Development, insatsnummer 51170097, Annual Report Financial Year 2019 – 2020 (FY12/20), s. 8.

¹² Media Council of Tanzania (MCT), insatsnummer 51170087, "Some notable achievements with Sida support in 2020", s. 1.

kvinnor i Tanzania gav upphov till två policydokument under 2020, vilka ska utgöra underlag i översynen av sysselsättningspolitiken samt identifiera åtgärder som avser förbättra kvinnors ekonomiska egenmakt i en kontext av ökad urbanisering ¹³.

4.1.2 Stödområde 2: Utbildning

	Mål	Portfölj
2.1 Inkluderande och jämställd utbildning och livslångt lärande av god kvalitet, med särskilt fokus på flickor och unga mödrar.		

Stora framsteg har gjorts och görs i riktning mot strategimålet. År 2020 innebär det femte året för den avgiftsfria grundskolan. Antalet elever har ökat med nära en miljon över hela landet och i primärutbildning har elevantalet ökat från 84 procent till 93 procent och för högstadiet från 33 till 35 procent. Samtidigt har antalet barn i förskola minskat under samma period från 45 till 35 procent.¹⁴ Skolor stängdes under ca tre månader 2020 för att hantera covid-19 risker. Nära 100 procent av eleverna har gått tillbaka till skolan och effekterna bedöms vara relativt milda.

Den snabba ökningen av antalet elever i de lägre årskurserna innebär fortsatt stora påfrestningar för utbildningssystemet som inte tillförts ökade medel. Risken för undermålig finansiering ökar ytterligare i och med den minskade ekonomiska tillväxten som konsekvens av covid-19. Det är stor brist på klassrum och lärartätheten har minskat ytterligare.¹⁵

Tillgång till läromedel har förbättrats ytterligare och i 181 av 184 lokala myndigheter mötte 50 procent av skolorna målet om en bok per fyra elever. Skolpengen är på god väg att institutionaliseras och betalas direkt till skolornas bankkonton varje månad och möjliggör ett större engagemang för att förbättra skolor utifrån lokala behov. Skolinspektionen har utvecklats från en kontrollmekanism till att vara ett stöd för skolor att utvecklas.

Bedömningen är att portföljen, som inkluderar sex insatser, är relevant. Sveriges stöd till utbildningssektorn i Tanzania bidrar framför allt till fattigdomsdimensionen **möjligheter och val**, men bidrar även till positiva utväxlingar inom övriga tre dimensioner, t.ex. genom stärkt **makt och röst**. Sverige stöder utbildningsinsatsen GPE genom globala medel både på fastlandet och på Zanzibar och har rollen som Grant Agent. Den svenska ambassaden har bidragit till att stärka den nationella dialogen där även civilsamhället ingår, samt påverkat GPE globalt att jobba för stärkt ägarskap, nationella prioriteringar och hållbarhet.

Ett långsiktigt institutionellt kapacitetsstöd har initierats, på olika administrativa nivåer med fokus på planering, ansvarsfördelning, revision, finansiell styrning och uppföljning.¹⁶ På Zanzibar bidrar stödet till att stärka de tre ansvariga ministerierna samt lokal administrativ nivå vilket minskar risken för effektivitetsförluster i samband med decentraliseringsreformen inom utbildningsväsendet.¹⁷

Bilateralt stöd, genom det resultatbaserade stödet ”Education Program for Results” (EPforR),¹⁸ har förändrat beteenden inom sektorn genom att fokusera mer på resultat och använda data som underlag för beslut. Skolpengen betalas i tid direkt till skolor och lärarresurser fördelas mer jämlikt. Tillgången

¹³ REPOA, insatsnummer 51170084, 2020 Operational and Financial Report, the First Half, s. 16.

¹⁴ Education Programme for Results (EPforR), insatsnummer 51170068, Aide Memoire, World Bank, FCDO and Sida Joint Technical Mission, (November 23 – 27, 2020), p. 2

¹⁵ Quinn David, Allocating Teachers, v. 3 (2017)

¹⁶ Rolling audit, insatsnummer 12140

¹⁷ Rolling audit, insatsnummer 12140

¹⁸ Insatsnummer: 51170068

till undervisningsmaterial har ytterligare förbättrats under 2020. Skolinspektionen har gjort stora framsteg för att genomföra skolbesök över hela landet för att följa upp kvaliteten i undervisningen. De stora förbättringar när det gäller andelen flickor som fortsätter på högstadiet kvarstår.¹⁹

Karibu Tanzania Organisation (KTO) har breddat sin verksamhet från 31 till 41 folkhögskolor i ett program som riktar sig till flickor och unga kvinnor som hoppat av det formella skolsystemet, inklusive de flickor som blivit gravida och tvingats att sluta. Över 1200 kvinnor har deltagit i kursverksamheten. Fortbildning om sextortion för rektorer och lärare på folkhögskolor har genomförts tillsammans med korruptionsmyndigheten PCCB för 43 folkhögskolor.²⁰ Stödet till civilsamhället bidrar starkt mot strategimålet genom att skapa en gemensam plattform för mer än 200 civilsamhällsorganisationer (CSO) inom utbildningssektorn.

4.1.3 Stödområde 3: Inkluderande ekonomisk utveckling

	Mål	Portfölj
3.1 Förbättrade möjligheter till produktiv sysselsättning med anständiga villkor och ökad produktivitet och hållbarhet i lantbruket.		
3.2 Ökad social trygghet för de mest utsatta		

För både resultat 3.1 och 3.2 bedöms utvecklingen mot **strategimålen** gå delvis framåt och delvis bakåt. Genomförandet av nationella strategier och planer för att förbättra affärsklimatet (3.1) går långsamt, men samtidigt har vissa restriktioner lättat under perioden. Fas två av PSSN (3.2) är försenad med konsekvenser för utbetalningarna av kontantbidrag till de allra fattigaste hushållen i samhället. Under andra halvan av 2021 har programmet igen gått in i en mer regelbunden rytm av aktiviteter.

Portföljen för resultat 3.1 är fortsatt relevant, men kommer att anpassas till den nya strategin, till exempel för att samverka tydligare med strategins nya resultat om miljö och klimat. Nuvarande portfölj fokuserar på jobbskapande, inkomst, system- och policyförändringar framför allt inom jordbruket. Portföljen för resultat 3.2 består av en insats, PSSN II (sociala trygghetssystem), vilken bedöms som relevant.

Inom dimensionen **resursfattigdom** har portföljen bidragit på flera olika sätt. Vad gäller kunskap och förmågor har TAHA²¹ bidragit till att 8346 jordbrukare utbildats i diversifierade metoder för hortikultur samt agribusiness.²² PASS²³ arbetade under de tre första kvartalen 2020 med 10 316 företag för att facilitera deras tillgång till krediter om 191,8 miljarder TZS (motsvarande 682,4 MSEK). Dessa företag rapporteras ha expanderat till nya marknader. 437 370 personer har berörts av PASS stöd varav över 50 procent är kvinnor.²⁴ Detsamma gäller utvecklandet av nya innovativa finansiella mekanismer av FSDT²⁵, där kvinnor, unga, jordbrukare och små- och medelstora företagare ökat sin tillgång till olika finansiella produkter. Till exempel har detta stöd lett till att 640 spargrupper med 3303 medlemmar (varav 70 procent kvinnor) initierades under 2020 genom mekanismen TIMIZA

¹⁹ Education Programme for Results (EPforR), insatsnummer 51170068, Klaradia UM2017/19490/DARE-146 Verification 2019/20, Final Verification Report, HEART, 2020, s. 3ff

²⁰ KTO Skills development for Young women, Insatsnummer: 12105

²¹ TAHA, Insatsnummer: 51170100

²² TAHA, Insatsnummer: 51170100, Klaradia UM/2016/14810/DAR-99, TAHA (2021) 2020 STS Project Annual Report s. 5 and Annex 1 logframe report s. 1-2

²³ PASS Insatsnummer: 10154,

²⁴ PASS Insatsnummer: 10154, PASS (2020) 1st, 2nd, and 3rd Quarter Reports: s. 10-11, s. 8-9 och s. 8-9 i respektive rapport

²⁵ Financial Sector Deepening Trust (FSDT), Insatsnummer: 51170040

Biashara.²⁶ Ytterligare stöd inom denna dimension är det svenska stödet till PSSN²⁷ som har delat ut kontantbidrag till ca. 1,1 miljoner hushåll i Tanzania. Detta har bidragit till att öka hushållens budget för livsmedel och andra nödvändigheter, vilket bidragit till ökad levnadsstandard.²⁸

Det svenska stödet har vidare bidragit till att stärka **möjligheter och val**. Stödet till TAHA har satt fattiga jordbrukare i förbindelse med nya marknader, bland annat genom logistiskt stöd och infrastruktur (trots covid-19 och dess konsekvenser på marknaden), vilket resulterat i försäljning under 2020 av produkter värt 2,2 MUSD.²⁹ Vidare har fas ett av PSSN bidragit till att öka inskrivningsgraden med 5,5 procentenheter för åldersgruppen 5-19 år i projektområdena.³⁰ Små- och medelstora företag inom jordbruket har genom FSDT fått ökad tillgång till sjukvård genom att inkluderas i ett sjukförsäkringssystem. I dagsläget har 12 123 jordbrukare och deras familjer anslutit till försäkringen.³¹

Utvecklingssamarbetet har vidare bidragit till att stärka tanzaniers **makt och röst**. Inom ramen för PSSN, där 83 procent av kontantstöden går till kvinnan i hushållet, har det svenska stödet förbättrat makt-dynamiken mellan könen inom hushållen till kvinnornas fördel, vilket har ökat kvinnors inflytande inom framför allt beslut som rör inkomst, barnens hälsa och skolgång, samt hushållsinköp.³²

4.1.4 Stödområde 4. Miljö och klimat

	Mål	Portfölj
4.1 Hållbart nyttjande av naturresurser och ekosystem till havs och på land, inklusive rehabilitering och bevarande av biologisk mångfald och dess ekosystem, samt ökad motståndskraft mot klimatförändringar.		
4.2 Ökad tillgång till förnybar energi och förbättrad energieffektivitet		

Utvecklingen mot målen går långsamt och bitvis åt fel håll. Naturresurserna fortsätter nyttjas ohållbart, ekosystem och den biologiska mångfalden är i fara. Den tanzaniska regeringen har under perioden ändrat tariffreglerna för off grid lösningar, där man tvingar privata företag att sälja till samma pris som kraftigt subventionerade priser. Detta påverkar möjligheten att stödja off gridlösningar baserade på solenergi. Ambassaden arbetar med att utveckla båda portföljerna (4.1 och 4.2) under detta stödområde för att möta strategins förväntningar, därav gulmarkering.

Personal från de tre statliga institutionerna ZECO, ZURA och MLHWE³³ har genom svenskt stöd genomgått utbildning om hållbar förvaltning av energisektorn på Zanzibar. Tillsammans med tekniska förändringar såsom att byta ut elmätare, har förlust kunnat vändas till vinst. Det svenska stödet förstärkte dimensionen **möjligheter och val** genom utveckling av energipolicys, regelverk och en

²⁶ Financial Sector Deepening Trust 2015-2019, Insatsnummer: 51170040, Klaradia: UF2015/27250/DARE-386, FSDT (2020) Annual report, s. 37

²⁷ Productive Social Safety Net (PSSN), Insatsnummer: 51170070, Klaradia: UF2014/81852/DARE-363

²⁸ Productive Social Safety Net (PSSN), Insatsnummer: 51170070, Klaradia: UF2014/81852/DARE-333, World Bank (2019) Evaluating Tanzania's Productive Social Safety Net-Findings from Midline Survey, s.12

²⁹ TAHA Insatsnummer: 51170100, Klaradia UM/2016/14810/DAR-99, (2021) 2020 STS Project Annual Report s. 5 and Annex 1 logframe report s. 1-2

³⁰ Productive Social Safety Net (PSSN), Insatsnummer: 51170070, Klaradia: UF2014/81852/DARE-333, World Bank (2019)) Evaluating Tanzania's Productive Social Safety Net-Findings from Midline Survey, s.1

³¹ Financial Sector Deepening Trust 2015-2019, Insatsnummer: 51170040, Klaradia: UF2015/27250/DARE-386, FSDT (2020) Annual report, s. 36

³² Productive Social Safety Net II (PSSN II), Insatsnummer: 14350, World Bank (2019) "Project appraisal document PSSN2", s. 86

³³ Zanzibar Ministry of Land, Housing, Water and Energy - ZEES Draft Final Report, s. 16 - 31

studie av servicekostnader som förenklar prissättningen och därmed ökar tillgängligheten till el även för sårbara hushåll.

Insatsen för landsbygdselektrifiering³⁴ som givit hushåll tillgång till elektricitet vilket bidragit både till **resurser** i form av ökade inkomster samt sociala och ekonomiska **möjligheter och val**. Ökad tillgång till el skapar generellt möjlighet för barn att studera, att ladda telefoner, och följa samhällsutvecklingen. Elektrifieringen möjliggjorde småföretagande, skapade arbetstillfällen, skolor lyses upp, vårdcentraler fick möjlighet att kylförvara medicin och erbjuda säkrare förlossningar. Det svenska stödet till landsbygdselektrifiering i Songea, som knöts till den svenskfinansierade transmissionsledningen från Makambako, bidrog till 13 610 nya elanslutningar under 2020³⁵.

Vad gäller dimensionen **resurser** bidrar Africa Enterprise Challenge Fund (AECF)³⁶ med finansiering till affärsidéer som tillhandahåller förnybar energi och andra lösningar som hjälper folk på landsbygden att anpassa sig till klimatförändringar. Affärsidéerna måste ge miljönytta och kunna påvisa positiva resultat för sårbara på landsbygden genom ökad inkomst, arbetstillfällen och produktivitet. Två privata företag som arbetar med förnybar energi har fått stöd och detta har lett till 135 elanslutningar under 2020 via det småskaliga vattenkraftverket i Luponde som har som mål att skapa 1000 anslutningar i tolv byar. Företaget JUMEME Rural hydropower sluter för närvarande avtal med det statliga elbolaget Tanesco.

Ytterligare inom dimensionen **resurser** så bidrar det svenska stödet³⁷ till att modernisera vattenkraftverket i Hale. Vattenkraftverket ger förnybar energi och levererar el via det statliga elnätet. Upphandling för den planerade moderniseringen förbereddes under 2020. Ökat fokus på kvaliteten har säkerhetsställts vid upphandling och den långsiktiga driftskostnaden från ett miljö- och förvaltningsperspektiv. Ökade hållbarhetskrav redan i upphandlingsskedet ökar möjligheterna för företag som uppfyller internationella normer att delta i budgivningen. Satsningen utgör en del i att bredda relationerna med Tanzania.

Med svenskt stöd tog Världsbanken fram en studie om energi för matlagning som kommer att vägleda det framtida svenska arbete inom detta viktiga tematiska område som påverkar flera dimensioner (**resurser, makt och röst, samt möjligheter och val**) genom bl.a., minskat tryck på landets skogar, bättre hälsa, och tillgång till ren energi.

Vad gäller det nya resultatet för miljö och klimat är den portföljen fortfarande under uppbyggnad och har inte börjat leverera resultat. Insatsen för kapacitetsbyggnad inom miljöområdet³⁸ med de två statliga institutionerna NEMC och VPO³⁹ har under 2020 kommit igång. Insatsen kommer att ge resultat både vad gäller **resurser** (mark, boskap, vatten etc.), **makt och röst** (tydliggjord markfördelning, beslutsföra etc.) och **möjligheter och val** (tillgång till ren energi, vatten, information etc.). IUCN och den tanzaniska jordbruksministeriet har med svenskt stöd börjat ta fram ett projektförslag till den Globala Gröna Fonderna för finansiering.

³⁴ Rural Electrification Tanzania, Rural Electrification Tanzania; Rural Energy Agency, Insatsnummer: 51170000, Annual Progress Report July 2019 – June 2020, s. 10 - 12

³⁵ Makambako-Songea TL and RE Project, Insatsnummer: 32000043, kommunikation med programhandläggare

³⁶ AECF REACT challenge fund 2013 – 2021, Insatsnummer: 51170062, kommunikation med REACT Project Manager, samt brev från AECF daterat 11th September 2020

³⁷ Rehab of Hale Hydropower, Rehabilitation of Hale Hydropower, Insatsnummer: 32000069, Conclusion on Performance, daterat 2020-10-06, s. 2

³⁸ NEMC and VPO Environment Capacity Building Program (2019 - 2022), Insatsnummer: 11235

³⁹ Vice President's office (VPO) and National Environment Management Council (NEMC), Insatsnummer: 11235, Annual Work Plan

Förutom dessa fyra stödområden i den bilateral strategin för Tanzania genomförs

forskningssamarbete. Det övergripande målet för forskningssamarbetet är ökad kapacitet inom universitetsutbildningen samt ökad användning av evidensbaserad kunskap i samhället. Stöd ges till en innovationsfond som under 2020 finansierat 17 innovationsprojekt samt gett innovatörerna stöd genom besök, dialog och mentorskap. En manual för hur innovationsfonden, utlysningar och stödet ska fungera har tagits fram.

4.2 Implikationer

- Förändringsteorierna för varje stödområde togs fram under första halvan av 2020 och finslipades i samband med inlämning av strategiplanen i december 2020. Sida bedömer därför att de är fortsatt relevanta och ser inget behov i dagsläget att revidera dessa. Varje resultatgrupp gör regelbundna uppföljningar av både förändringsteori och portföljsammansättningen för att säkerställa att dessa är i linje med utvecklingen och trender i kontexten. Nästa avstämning och revidering av förändringsteorier är planerad till maj 2021.
- Vad gäller portfölj-justeringar, har behov identifierats framför allt inom stödområdena 1 (demo/MR) och 4 (miljö/klimat), enligt de resonemang som beskrivs i 3.2.
- I genomförandet av ambitionen att öka stödet till det civila samhället behövs inom det svenska samarbetet i ökande grad en medveten om att stöd till CSO kan medföra ökade risker för dem.
- Dialogfrågorna som identifierats vid den svenska ambassaden kvarstår med fokus på jämställdhet, rättighetsfrågor och den vidare fattigdomsansatsen (MDPA). Inom demokratiområdet fortsätter satsningen inom demokratisatsningen. Genom det nya stödområdet miljö och klimat finns en möjlighet till ökad dialog om hållbar utveckling genomgående i hela portföljen, samt inom energi (med hänvisning till ny lagstiftning om tariffer).
- I samklang med Sidas nya handlingsplan om jämställdhet finns dessutom ett behov att vässa retoriken kring jämställdhet för att motverka motståndet mot jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter i landet.

Bilaga 1: P6 Report

All data in report is per December 31, 2020. It is an annex to the Strategy Report submitted to the Ministry of Foreign Affairs.

Average Annual Strategy Amount 2020: 600 000 KSEK

Total Strategy Outcome 2020: 592 579 KSEK

Table 1. Financial Overview 2020 per Area of Support/Objective in Strategy

Strategi	Stödområde	Mål	Utbetalat 2020
Strategy	Areas of Support	Objective	Outcome 2020 (KSEK)*
Total			592 579
Tanzania 2013-2019	Total		158 584
	More jobs and developed energy and agricultural markets	Developed markets in agricultural production with the ambition that more poor people – primarily women – find employment and increase their incomes.	2 800
		Total	2 800
	Improved education and increased entrepreneurship	Greater number of girls and boys who acquire basic knowledge and skills in school.	2 059
		Greater number of young people who complete vocational education and training, including the ambition that at least 10 000 people find employment.	689
		Increased opportunities for women and young people to start and run productive businesses.	1 399
		Total	4 147
	Strengthened democratic accountability and transparency, and increased awareness of human rights	Increased capacity and reduced corruption in Tanzanian public administration.	136 924
		Enhanced capacity in civil society to demand accountability and increased awareness of human rights.	14 713
		Total	151 637
Tanzania 2020-2024	Total		433 995
	Not allocated to area of support	Not allocated to result	1 083
		Total	1 083

	Human rights, democracy, the rule of law and gender equality	Greater respect for human rights, democracy and the rule of law, with a special focus on marginalised groups and defenders and agents of democracy	43 335
		Greater gender equality, particularly regarding women's political participation and economic empowerment, and greater access to and respect for sexual and reproductive health and rights.	30 508
		Strengthened conditions for accountability, increased transparency and lower levels of corruption.	17 008
		Total	90 851
	Education	Inclusive and gender-equal education and quality lifelong learning, focusing particularly on girls and young mothers.	247 913
		Total	247 913
	Inclusive economic development	Improved opportunities for productive employment and decent work, and increased agricultural productivity and sustainability.	29 293
		Increased social protection for the most vulnerable.	3 231
		Total	32 524
	Environment and climate	Sustainable use of natural resources and marine and terrestrial ecosystems, including conservation and rehabilitation of biodiversity and ecosystem services, and increased resilience to climate change.	15 624
		Increased access to renewable energy and improved energy efficiency.	46 000
		Total	61 624

**Please notice that Outcome includes even payments made in the first months of 2020 under the frame of previous strategy.*

Table 2. Total Strategy Amount and Disbursed Amount During the Strategy Period (KSEK)

Strategy is in its 1st year with total duration of 5 years.

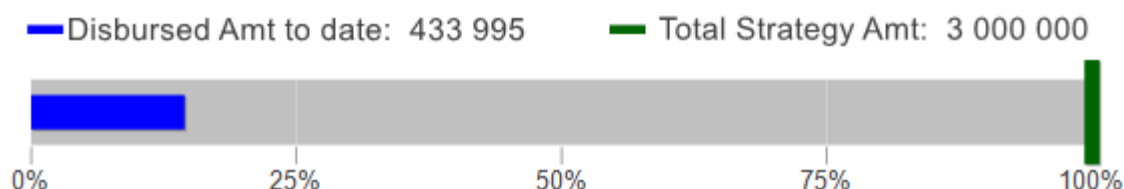
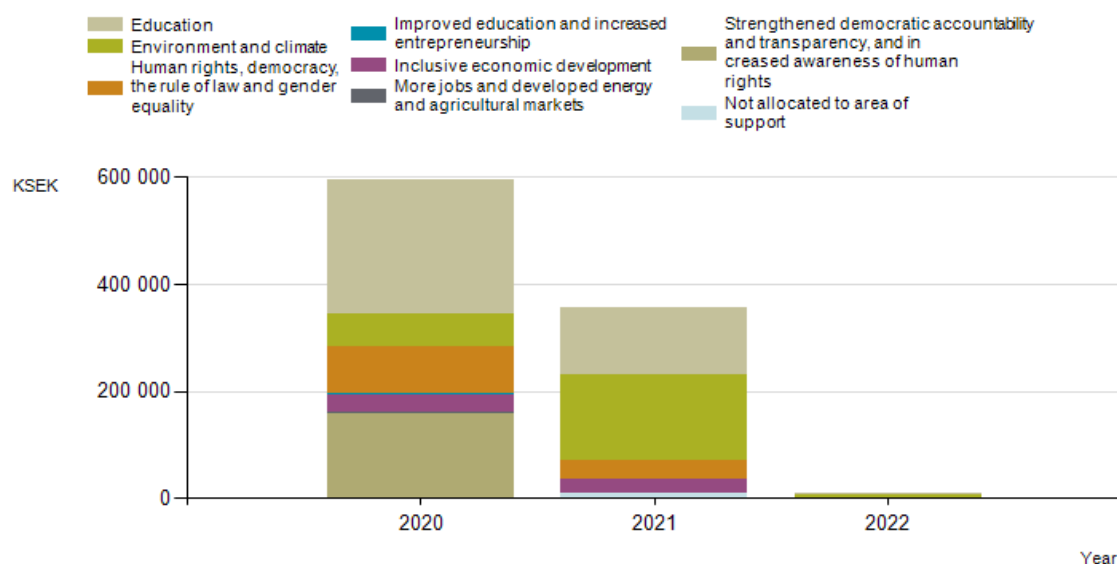

Table 3. Agreed Amounts per Area of Support for the Strategy Period

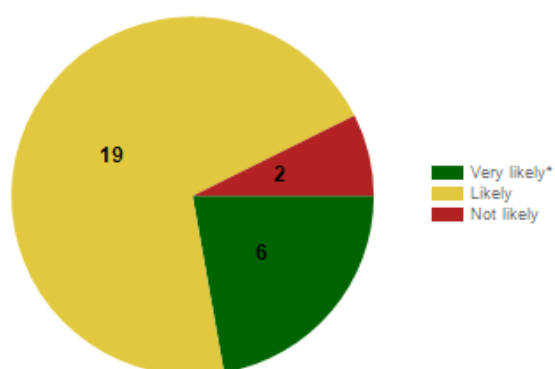
Information on area of support/objective in strategies was phased into Sida's systems starting 2012, but is incomplete up to 2015. This relates only to system generated data. Sidas contributions have always been assessed in relation to decided strategies incl. areas of support and objective (and previously areas and subareas). Correct information on division per area of support for 2015 and earlier is available in the previous strategy reports.

Table 4. Assessment of the Likelihood of Achieving the Contribution Objectives

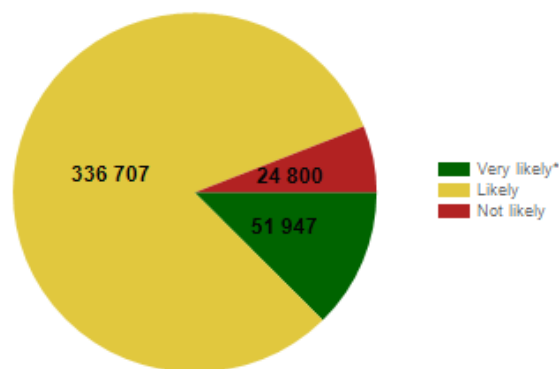
The two pie charts show the assessments of the likelihood of achieving the objectives of the contributions included in the strategy portfolio as per (4.1) contributions and (4.2) accumulated disbursed amount. The data is system-generated and aggregated based on the *Conclusion on Performance* (CoP) in Trac. In connection with the CoP, the question of the likelihood of achieving the contribution objective is answered according to a four-point scale, namely:

1. Very likely
2. Likely
3. Not likely
4. Not appraisable¹

4.1 As per Contribution

4.2 As per Accumulated Disbursed Amount (KSEK)

* Agreements newer than one year are assessed as "very likely" by default.

** Assessments made in Trac 6 have not been migrated since some questions in Trac 7.0 are new and have no equivalent in earlier versions of Trac. Therefore, the assessments made in Trac 6 are grey.

***Note that this table does not include contributions and payments made under the frame of the previous strategy as is the case with table 1 and 2 as contributions that are phased out or are about to be phased out are not of interest for this type of analysis.

¹ Assessment "Not appraisable" is justified in cases when:

- There is not enough data to make an assessment (eg in difficult environments or late reports)
- The context of the contribution has changed significantly (eg natural disaster, coup d'état, extensive staff change of partner, corruption claim or similar.)
- The contribution itself has changed significantly (eg, the goal, scope, or timeframe of the contribution has been changed)

Table 5. Outcome on All Appropriations in the Selected Country/Region (incl. Country Allocation)

	Anslagspost	Utfall 2020 (KSEK)	Avtalad bemyndiganderam (KSEK)
ID03 Partner country ENG	Appropriation	Outcome 2020 (KSEK)	Agreed frame of Outstanding commitments (KSEK)
Tanzania	101 Humanitära insatser (7 1:1.1)	3 987	0
	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	22 222	6 028
	106 Afrika (7 1:1.9)	487 200	436 483
	112 Hållbar Fred (7 1:1.26)	1 665	0
	113 Kapacitetsutveckling och Agenda 2030 (7 1:1.28)	2 174	3 438
	114 Forskningssamarbete (7 1:1.32)	25 457	9 456
	Total	542 705	455 405

The first three digits is a Sida-internal code. The numbers in brackets after the title is the appropriation number in the Swedish state budget, for example (7 1:1.6) is expenditure area 7, appropriation area 1:1, appropriation 6 = Asia. Appropriations 30, 31 and 33 are managed by the MFA and administered by Sida.